

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 18. august 2026

Sak: 2026/0378

Klager: Fagne AS

Prosessfullmektig: Jahn Egil Osestad, Advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig AS

Saken gjelder: Klage på vedtak om overtredelsesgebyr

Saken gjelder klage på vedtak fra Reguleringsmyndigheten for energi fra 8. desember 2026. RME ila Fagne AS overtredelsesgebyr på kroner 2 500 000 for brudd på saksbehandlingsreglene i leveringskvalitetsforskriften § 2-5 i forbindelse med henvendelse om misnøye på spenningskvaliteten for Statens vegvesens anlegg i Lausasteintunnelen i Ullensvang kommune. Fagne gjennomførte målinger, men foretok seg ikke noe i etterkant. Fagne oppga derimot at deres målinger ikke viste feil selv om det motsatte var tilfellet. Statens vegvesen måtte hyre inn eksterne konsulenter for å avdekke feilen på anlegget. Energiklagenemnda stadfestet RMEs vedtak.

Energiklagenemndas medlemmer:

Nemndsleder Per Conradi Andersen og nemndsmedlemmene Edna Grepperud og Helle Grønli.

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») fattet den 8. desember 2025 vedtak om overtredelsesgebyr på kroner 2 500 000 – tomillionerfemhundretusen – mot Fagne AS (heretter «Fagne» eller «klager»), for å ha overtrådt forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5. Hjemmelen for ileggelse av overtredelsesgebyret er forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 5-2a, jf. lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 10-7 annet ledd, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker 10. februar 1967 (forvaltningsloven) §§ 44.
- (2) Saken har sin bakgrunn i Statens vegvesens oppgradering av sikkerhetsnivået i Lausasteintunnelen på rv. 13 i Ullensvang kommune. I februar 2022 ble det etablert et nytt høyspentanlegg som skulle forsyne Statens vegvesens installasjon i tunnelen. Statens vegvesen er eneste sluttbruker og deres installasjon blir forsynt av et 400 V TN spenningsystem på lavspent. På grunn av flere feilmeldinger og utfordringer med periodisk intermitterende belysning i tunnelen etterspurte Statens vegvesen høsten 2022 målinger fra Fagne for å forklare utfallet av sikkerhetsinstallasjonene. Fagne utførte spenningskvalitetsmålinger i oktober 2022, men resultatet fra målingen ble ikke gjort kjent for Statens vegvesen i etterkant, annet enn at det ble gitt tilbakemelding om at det ikke var oppdaget avvik eller forhøyede verdier av overharmoniske spenninger.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

Problemet med belysningen vedvarte og på forespørsel fra Statens vegvesens entreprenør OneCo Infra AS (OneCo) monterte Fagne en tre-fase logger som målte i tunnelen fra 4. mai til 14. mai 2023. Den 16. juni 2023 ble Statens vegvesen orientert om at målingene ikke viste verdier utenfor krav til leveringskvalitet. Fagne ba Statens vegvesen om å undersøke deres installasjon. I videre korrespondanse opplyste Fagne også om at overharmoniske spenninger var inkludert i målingene og at disse var innenfor forskriftsfestede krav.

- (3) Ettersom problemet med belysningen i tunnelen ikke forsvant valgte Statens vegvesen i desember 2023 å hyre inn eksterne konsulenter for å utføre spenningskvalitetsmålinger. Resultatene fra 4. desember 2023 viste høye verdier på overharmoniske spenninger. Da Statens vegvesen tok kontakt med nettselskapet fikk de opplyst at Fagnes målinger også viste for høye verdier på overharmoniske spenninger. Dette var ikke i samsvar med tilbakemeldingen de ble gitt av Fagne i juni 2023. Den 16. januar 2024 mottok Statens vegvesen rapport fra målingen i oktober 2022. I motsetning til hva Fagne tidligere hadde opplyst om, viste målingene brudd på grensene satt i leveringskvalitetsforskriften § 3-7 på overharmoniske spenninger.
- (4) Statens vegvesen sendte 21. mars 2024 klage til Fagne på levert spenningskvalitet. Fagne installerte en tre-fase måler 10. mai 2024 for igjen å måle spenningskvaliteten på installasjonen. I forkant av klagen hadde Statens vegvesen skilt anlegget fra nettet ved å leie en like-/vekselretter (UPS) for å minimere problemene med belysningen i tunnelen. Målingen 10. mai 2024 ble utført med belysningen i anlegget og UPS-en både tilkoblet og utkoblet.
- (5) Fagne delte resultatene fra målingen utført 10. mai 2024 med Statens vegvesen 21. mai 2024. Fagne foretok ingen vurdering av resultatene i lys av leveringskvalitetsforskriften, men henviste til NVE som klageinstans. Etter purring fra Statens vegvesen ga Fagne en endelig vurdering 17. juni 2024. Fagne pekte på at belysningen i tunnelen var årsak til problemene. I etterkant ønsket Statens vegvesen å få tilsendt rapporten fra målingen og etter purring fikk Statens vegvesen tilsendt rapporten den 28. juni 2024. Den 13. august 2024 purret Statens vegvesen på Fagne for å få svar på alle spørsmålene i klagen fra 21. mars 2024. Fagne svarte ikke på e-posten og 3. oktober 2024 klaget Statens vegvesen saken til RME.
- (6) RME ba 11. oktober 2024 Fagne om informasjon i saken. Fagne gjennomførte en ny måling fra 14. oktober 2024 til 30. oktober 2024. Målingen ble utført på nettstasjonen som forsyner Statens vegvesen sitt anlegg og en nærliggende nettstasjon under samme høyspentanlegg.
- (7) RME varslet partene om vedtak. 5. mars 2025.
- (8) Statens vegvesen kommenterte varselet 13. mars 2025. I svarbrev 24. mars 2025 uttrykte Fagne at de tok RMEs vurdering til etterretning og opplyste om at selskapet arbeidet med forbedringer av rutiner for saksbehandling av klagesaker på leveringskvalitet.
- (9) RME fattet den 25. juni 2025 følgende vedtak:

«1. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 tredje ledd ved å ikke sende ei foreløpig vurdering og framdriftsplan innan éin månad i etterkant av kontakten med Statens vegvesen i oktober 2022 og april 2023.

2. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 fjerde ledd ved å ikkje utpeike utbetningsansvarleg i etterkant av kontakten med Statens vegvesen i oktober 2022 og april 2023.

3. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 andre ledd ved at målinga av spenningskvaliteten den 10. mai 2024 ikkje hadde minimum éi veker varigheit.

4. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 tredje ledd ved å ikkje sende ei tilstrekkeleg foreløpig vurdering og framdriftsplan innan éin månad i etterkant av kontakten med Statens vegvesen i mars 2024.

5. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 fjerde ledd ved utpeiking av utbetningsansvarleg i brev av 17. juni 2024.

6. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 4-2 andre ledd bokstav c ved å ikkje informere Statens vegvesen om resultat frå registreringar etter forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2A-2 innan éin månad.

For å gjenopprette lovleg tilstand vurderer RME følgande pålegg:

RME pålegg Fagne AS å sende Statens vegvesen data frå nærmaste målepunkt i høgspenningsnettet som Statens vegvesen førespurte i brev av 21. mars 2024. Fagne AS må sende data innan fire veker etter vedtaksdato.»

- (10) I tillegg til vedtaket varslet RME om at de vurderte å fatte vedtak om å ilegge Fagne overtredelsesgebyr på kroner 2 500 000 for de samme forholdene, brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5 tredje og fjerde ledd i 2022 og 2023.
- (11) Klager kommenterte varselet i brev 15. august 2025. Innledningsvis bemerker Fagne at de ikke vil påklage vedtaket fra 25. juni 2025. Når det gjaldt pålegget om retting, ble det opplyst om at forholdet var oppgjort slik at det ikke lenger var grunnlag for å pålegge retting. Etter Fagnes syn fremsto det varslede overtredelsesgebyret som svært høyt. Prinsipalt anførte Fagne at overtredelsesgebyr ikke ville være passende sanksjon i nærværende sak, og at gebyret måtte bortfalle i sin helhet. Subsidiært anførte Fagne at det varslede overtredelsesgebyret måtte reduseres.
- (12) RME fattet vedtak om overtredelsesgebyr 8. desember 2025. Vedtaket lød som følger:
«Fagne AS vert pålagt å betale eit lovbrotsgebyr på kr 2 500 000, to millionar og fem hundre tusen, for å ha brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5.»
- (13) Fagne klaget på vedtaket 23. januar 2026. I klagen anførte Fagne prinsipalt at vedtaket bygger på en usaklig forskjellsbehandling og/eller en ikke tilstrekkelig forutberegnelig praksisendring, slik at vedtaket derfor er ugyldig og må oppheves. Subsidiært gjør Fagne gjeldende at vilkårene for ileggelse av overtredelsesgebyr ikke er oppfylt, og at det uansett foreligger feil ved RMEs skjønnsutøvelse og gebyrutmåling. Overtredelsesgebyret er etter Fagnes syn urimelig og uforholdsmessig sett i lys av sakens faktiske omstendigheter.

- (14) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. forvaltningsloven § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling den 20. februar 2026.
- (15) Klager har i brev datert 27. februar 2026 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader. Klager kommenterte RMEs innstilling den 12. mars 2026.
- (16) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 18. august 2026.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (17) I vedtaket datert 8. desember 2025 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn og partenes anførsler. I vurderingen av sakens faktiske forhold legger RME til grunn vedtak 202416963-26 om brudd på leveringskvalitetsforskriften fra 25. juni 2025. Vedtaket gjaldt det samme saksforholdet, men ble ikke pålagt av Fagne.
- (18) Oppsummert mener RME at Fagne brøt en rekke lovpålagte plikter i forbindelse med saksbehandlingen av en henvendelse fra en nettkunde som var misfornøyd med spenningskvaliteten. RME mener at det med kvalifisert sannsynlighetsovervekt er bevist at Fagne har opptrådt grovt uaktsomt da de ikke behandlet forespørslene fra Statens vegvesen i oktober 2022 og april 2023 etter pliktreglene i leveringskvalitetsforskriften § 2-5 andre til femte ledd. Videre brøt Fagne § 2-5 andre, tredje og fjerde ledd i den videre sakshåndteringen i 2024.
- (19) RME viser til at nettselskap skal ha kompetanse på å måle spenningskvaliteten og vurdere om spenningskvaliteten er innenfor grenseverdiene til spenningskvalitet som er gitt i leveringskvalitetsforskriften.
- (20) RME deler ikke Fagnes oppfatning om at saken har sitt utspring i en misforståelse. Fagne ble kontaktet av Statens vegvesen v/OneCo per telefon i oktober 2022. RME mener henvendelsen kvalifiserte for behandling i samsvar med leveringskvalitetsforskriften § 2-5. På bakgrunn av telefonsamtalen iverksatte også Fagne målinger av spenningskvaliteten. Rapporten fra målingen i 2022 er markert med «Failed» i rød skrift, og markerer tydelig at målingene viste brudd på kravene i leveringskvalitetsforskriften om spenningskvalitet.
- (21) RME påpeker at Fagne gjennomførte måling fra 4. mai til 14. mai 2023 og opplyste til Statens vegvesen at målingene var innenfor kravene til spenningskvalitet selv om målingene viste brudd på grenseverdiene for spenningskvalitet som fremgår av leveringskvalitetsforskriften. Målingen utført i mai 2023 var en trefase spenningskvalitetsmåling med en varighet på én uke i henhold til § 2-5. Måleutstyr brukt i Norge for å måle spenningskvaliteten genererer rapporter som sjekker målingene opp mot kravene i leveringskvalitetsforskriften. Ifølge RME er disse rapportene enkle å tolke og man ser raskt om det er brudd på kravene til leveringskvalitet. Fagne opplyste om at det ikke ble avdekket noe unormalt og at målingene var innenfor deres leveringskrav og verdiene så helt fine ut. Dette var imidlertid ikke tilfellet og informasjonen som ble meddelt Statens vegvesen var ikke korrekt. Etter RMEs vurdering er det kvalifisert sannsynlighetsovevekt at Fagnes handlemåte var i strid med leveringsforskriften § 2-5 tredje og fjerde ledd. Dette anser RME for å være grovt uaktsomt. RME anser også saksbehandlingen etter måling 10. mai 2024 som brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5 andre, tredje og fjerde ledd.

- (22) RME viser til at det er første gang det ilegges overtredelsesgebyr for brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5. RME har tidligere varslet at det kunne bli aktuelt å illegge overtredelsesgebyr i andre saker, men lot være. Grunnen til at det er ilagt overtredelsesgebyr i denne saken er hovedsakelig alvorlighetsgraden. Fagne unnlot helt å peke ut utbedringsansvarlig, både etter målingene i oktober 2022 og mai 2023 selv om disse viste brudd på leveringskvalitetsforskriften. Statens vegvesen måtte derfor selv engasjere eksterne konsulenter for å få gjennomført malingene som bekreftet overskridelser av grenseverdier for overharmoniske spenninger. Etter RMEs vurdering er det en vesentlig forskjell mellom å bruke for lang tid på å finne utbedringsansvarlig og å la være å gjøre det, selv om tilgjengelige måleresultat tilsa at utbedringsansvarlig skulle utpekes. Videre skiller denne saken seg fra andre gjennom at Fagne feilaktig informerte Statens vegvesen om at måleresultatet var i samsvar med forskriftskravene.
- (23) RME mener det særlig på bakgrunn av den preventive virkningen av gebyret, handlingens grovhet, at handlingen kunne vært forebyggt, skadevirkningen for Statens vegvesen, gjentakelselementet og den økonomiske evnen til selskapet, er nødvendig og riktig å illegge overtredelsesgebyr.
- (24) Ved utmålingen har RME sett hen til at saken gjelder et grovt uaktsomt brudd på regelverket. Det er tale om et brudd på en av kjerneoppgavene til nettselskap. Fagnes saksbehandling har vært misvisende og mangelfull overfor Statens vegvesen. RME legger også vekt på overtredelsesgebyrets preventive effekt.
- (25) RME fremhever at det er viktig å se hen til den økonomiske evnen til selskapet og Fagne har som et av Norges ti største nettselskap tilstrekkelige økonomiske muskler. Når det først er vedtatt brudd på reglene i leveringskvalitetsforskriften og vurdert at det skal bli ilagt et gebyr, må gebyret være av en viss størrelse for å oppnå tilstrekkelig virkning. Fordi det er viktig at nettselskapene tar sitt ansvar for saksbehandling på alvor, mener RME at det er formålstjenlig med et overtredelsesgebyr på kroner 2 500 000 som for Fagne utgjør 0,24 % av omsetningen og 0,83 % av driftsresultatet i 2023 og 0,20 % av omsetningen og 0,67 % av driftsresultatet i 2024.

3 Klagers anførsler

- (26) Klager har i det vesentlige anført:
- (27) Fagne er uenige i flere av RMEs vurderinger når det gjelder både de rettslige og faktiske forholdene i saken. Prinsipalt gjør Fagne gjeldende at vedtaket bygger på usaklig forskjellsbehandling og/eller en ikke tilstrekkelig forutberegnelig praksisendring, og at vedtaket er ugyldig og må oppheves. Subsidiært gjøres det gjeldende at vilkårene for illeggelse av overtredelsesgebyr ikke er oppfylt og at det uansett foreligger feil ved RMEs skjønnsutøvelse og gebyrutmåling. Overtredelsesgebyret er etter Fagnes syn urimelig og uforholdsmessig sett i lys av sakens faktiske omstendigheter.
- (28) Etter Fagnes syn bryter RMEs vedtak med en langvarig og entydig praksis ved brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5, uten at avviket er tilstrekkelig forankret i saklige forskjeller eller i en forutberegnelig og konsistent praksisendring. Dette utgjør etter Fagnes syn en rettslig tilblivelsesmangel som medfører at vedtaket er ugyldig og må omgjøres i henhold til forvaltningsloven § 35 annet ledd, jf. første ledd bokstav c).
- (29) Etter Fagnes syn foreligger det en entydig praksis fra RME som viser at når overtredelsesgebyr har vært varslet ved brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5, har

RME først gitt nettselskapet anledning til å korrigere rutiner og innrette seg i tråd med regelverket før overtredelsesgebyr ilegges. Samlet viser dette at Fagne, før vedtakstidspunktet, både har fulgt opp tidligere vedtak, og endret rutiner og iverksatt omfattende tiltak for å redusere risikoen for fremtidige brudd. I lys av RMEs tidligere praksis må dette etter Fagnes syn tillegges betydelig vekt ved vurderingen av om gebyr skal ilegges. Når det foreligger en omfattende praksis hvor RME gjennomgående har gitt nettselskapene en innrettingsmulighet før overtredelsesgebyr ilegges, og hvor dette også uttrykkelig har vært begrunnelsen for å avstå fra gebyr, fremstår det etter Fagnes syn som uforutberegnelig og i strid med likebehandlingsprinsippet å ilegge overtredelsesgebyr i denne saken.

- (30) Etter Fagnes syn skiller ikke denne saken seg fra tidligere praksis på det punktet RME har fremhevet som sentralt for å ilegge gebyr i denne saken. Det foreligger flere saker hvor det er målt avvik fra leveringskvalitetsforskriften uten at nettselskapet har utpekt utbedringsansvarlig basert på de aktuelle målingene. Vedtaket om overtredelsesgebyr i nærværende sak på kroner 2 500 000 er lite forenlig med den etablerte vedtakspraksisen på området, og det fremstår som en vilkårlig og plutselig retningsendring.
- (31) Det fremstår imidlertid ikke like forståelig at nærværende sak skal benyttes for å statuere et eksempel av preventive hensyn. Det naturlige hadde vært å sanksjonere første berettigede brudd på de nye kravene etter leveringskvalitetsforskriften § 2-5 som trådte i kraft 1. januar 2025. Det ville vært mindre betenkelig rent forvaltningsrettslig, ettersom den betydelige sanksjon som er varslet i nærværende sak bryter med den tydelige vedtakspraksisen som eksisterer til tidligere leveringskvalitetsforskriften § 2-5.
- (32) Fagne kan ikke se at RME har vurdert hvorvidt det skjerpede beviskravet er oppfylt i nærværende sak – hverken for de objektive eller subjektive vilkårene. I mangel på en slik vurdering vil det heller ikke være grunnlag for å ilegge overtredelsesgebyr. Dette må videre vurderes for hvert enkelt forskriftsbrudd som danner grunnlag for overtredelsesgebyret, det vil si samtlige forhold som er påberopt for årene 2022 og 2023.
- (33) I den anledning vil Fagne særlig bemerke at kontakten i 2022 var muntlig. Det er kjent at Fagne og Statens vegvesen har ulike oppfatninger av hva som ble formidlet i denne samtalen. Fagne mener blant annet at det ikke ble uttrykt misnøye med spenningskvaliteten, men at det kun ble stilt et spørsmål om teknisk bistand. RME har imidlertid lagt til grunn Statens vegvesen oppfatning av samtalen uten å foreta en nærmere vurdering av om dette oppfyller det skjerpede beviskravet. En tilsvarende vurdering synes heller ikke å være gjennomført i relasjon til de øvrige påståtte forskriftsbruddene.
- (34) Fagne gjør subsidiaært gjeldende at det foreligger flere forhold som tilsier at overtredelsesgebyret ikke bør ilegges, eller i det minste settes vesentlig ned.
- (35) RME har i sin vurdering lagt vesentlig vekt på at Fagne «agerte og utførte målinger» i oktober 2022, og har uttalt at innholdet i telefonsamtalene ikke er avgjørende for aktsomhetsvurderingen. Etter Fagnes syn er dette en for vid og lite treffsikker tilnærming i en gebyrsak som denne. At det ble gjennomført målinger i oktober 2022, kan ikke i seg selv anses som dokumentasjon for at det forelå en henvendelse om misnøye med spenningskvalitet etter leveringskvalitetsforskriften. Slike målinger er vanlige i tilknytningsprosjekter mellom profesjonelle aktører, uten at dette innebærer at det

foreligger en formell klage som skal behandles etter saksbehandlingsreglene i leveringskvalitetsforskriften.

- (36) Det sentrale er ifølge Fagne at deres prosjektingeniør, sett i lys av den forutgående dialogen og prosjektets karakter, ikke hadde noen reell foranledning til å være i tvil om at den videre muntlige koordineringen med OneCo skulle behandles som en klage etter leveringskvalitetsforskriften § 2-5. Dette «utgangspunktet» preget også den videre kommunikasjonen i 2023, og forklarer etter Fagnes syn den etterfølgende saksgangen. Når kontakten først ble etablert og videreført som oppfølging av det samme prosjektet, ble også de neste henvendelsene naturlig forstått og håndtert innenfor samme spor. Prosjektingeniøren kom dermed, utilsiktet, «skjevt ut» allerede ved den første muntlige henvendelsen fra OneCo om videre bistand i prosjektet. Det utløste en kjede av etterfølgende «følgefeil» som i stor grad var en konsekvens av at dette skjedde i en prosjektkontekst.
- (37) Selv om det skulle legges til grunn at kontakten mellom OneCo og prosjektingeniøren objektivt sett utløste prosedyrekravene i § 2-5, må disse særlige omstendighetene uansett tillegges vesentlig vekt ved vurderingen av eventuell skyld og ved utmålingen av et eventuelt gebyr.
- (38) De påståtte bruddene springer i stor grad ut av den samme innledende håndteringen og den samme (uformelle) prosjektkommunikasjonen mellom prosjektingeniør og OneCo. Forholdene fremstår derfor i realiteten som en «følgefeil» i ett og samme saksforhold, ikke som uavhengige og gjentatte overtredelser.
- (39) Det er grunn til å bemerke at RME etter forvaltningsloven har en plikt til å fastsette en slik øvre ramme for individuelt utmålte gebyrer. I denne saken er det ubestridt at det ikke er fastsatt en øvre ramme for overtredelsesgebyr på området. RME legger selv til grunn at dette er i strid med forvaltningslova § 44 andre ledd. Fraværet av en øvre ramme medfører riktignok ikke i seg selv at vedtaket er ugyldig, men etter Fagnes syn må dette forholdet ha betydning i utmålingsvurderingen.
- (40) Etter Fagnes syn kan ikke verken individualpreventive eller allmennpreventive hensyn begrunne overtredelsesgebyr av den størrelsesorden som er fastsatt i dette tilfellet, og gebyret må derfor frafalles, eller i alle tilfeller reduseres vesentlig.

4 Reguleringsmyndigheten for energis innstilling

- (41) Bruddet på leveringskvalitetsforskriften § 2-5 er konstatert i RMEs vedtak av 25. juni 2025. Flere av Fagnes anførsler synes å rette seg mot vedtaket av 25. juni 2025. RME ser ikke at det er grunnlag for å gå inn på disse anførselene eller å omgjøre vedtaket av 25. juni 2025 ettersom det ikke er påklaget og dermed er endelig.
- (42) Det er første gang RME ilegger overtredelsesgebyr for brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5. RME har tidligere fattet vedtak om brudd på denne bestemmelsen, men har unnlatt å ilegge sanksjoner ettersom forholdene har blitt rettet opp. I dette tilfellet har Fagne også rettet opp forholdet, men er likevel blitt ilagt overtredelsesgebyr. RME mener at denne forskjellsbehandlingen er saklig og at vedtaket er gyldig. RME har ikke tidligere behandlet saker med tilsvarende alvorlighetsgrad som denne. Det som særlig skiller denne saken fra andre er at Fagne ga uriktige opplysninger om at målingene ikke viste feil til tross for at dette ikke var tilfellet. Årsaken til bruddene i denne saken (å gi informasjon om at alt er i orden når man besitter dokumentasjon som

viser noe annet) er vurdert som så alvorlig og grovt at det har vært utslagsgivende både ved vurderingen av å ilegge gebyr og ved utmåling av gebyr. At rutiner har blitt endret i ettertid, har dermed hatt mindre betydning.

- (43) RME mener det foreligger gjentakelse av samme regelbrudd og ikke kun et sammenhengende forhold. RME kan være enig i at det ikke foreligger gjentakelse i forvaltningsloven § 46 forstand ettersom foretaket ikke tidligere er ilagt straff eller administrativ sanksjon for samme forhold tidligere. Ettersom det er snakk om flere regelbrudd, gir dette uansett ikke grunnlag for å endre vurderingen av om overtredelsesgebyr skal ilegges.

5 Fagnes kommentarer til RMEs innstilling

- (44) Etter Fagnes oppfatning har RME i stor grad unnlatt å realitetsbehandle sentrale anførsler som er nærmere utdypet i klagen av 23. januar 2026. Innstillingen fra RME inneholder i begrenset grad selvstendig og konkrete vurderinger av klagegrunnene. Dette gjelder særlig anførselene om: usaklig forskjellsbehandling og avvik fra tidligere praksis, manglende forutberegnelighet ved første gangs illeggelse av overtredelsesgebyr, skyldkravet, det skjerpede beviskravet og betydningen av prosjektkonteksten saken inngikk i.
- (45) Fagne mener de har presentert sentral ny informasjon om faktum, samt et betydelig omfang av ytterligere vedtakspraksis sammenlignet med det som ble fremlagt for RMEs behandling før vedtaket av 8. desember 2025. Når sammenligningsgrunnlaget er utvidet og nyansert på denne måten, er det etter Fagnes syn ikke tilstrekkelig når RME kun viser tilbake til de vurderinger som ble gjort i deres vedtak av 8. desember 2025. Dette mener Fagne er sentralt, ettersom denne vedtakspraksisen danner sammenligningsgrunnlaget for å vurdere hvorvidt det foreligger en saklig forskjellsbehandling i nærværende sak.
- (46) Det har vært viktig for Fagne å få frem at kommunikasjonen med Statens vegvesen i den aktuelle perioden inngikk i en spesiell tilknytnings- og prosjektkontekst. Dette utgjør etter Fagnes oppfatning et viktig moment både ved vurderingen av om gebyr skal ilegges og ved en eventuell utmåling.
- (47) Fagne fastholder på denne bakgrunn sitt prinsipale standpunkt om at RMEs vedtak om overtredelsesgebyr av 8. desember 2025 bygger på en usaklig forskjellsbehandling og/eller en ikke tilstrekkelig forutberegnelig praksisendring, og at vedtaket derfor er ugyldig og må oppheves. Subsidiært fastholder Fagne at vilkårene for illeggelse av overtredelsesgebyr ikke er oppfylt, og at det uansett foreligger feil ved RMEs skjønnsutøvelse og gebyrutmåling. Overtredelsesgebyret er etter Fagnes syn urimelig og uforholdsmessig sett i lys av sakens faktiske omstendigheter.

6 Energiklagenemndas vurdering

- (48) Saken gjelder klage fra Fagne på vedtak fra Reguleringsmyndigheten for energi 8. desember 2025 om illeggelse av overtredelsesgebyr på kroner 2 500 000 for overtredelse av leveringskvalitetsforskriften § 2-5. Energiklagenemnda skal ta stilling til hvorvidt det er grunnlag for å ilegge gebyr, og eventuelt utmålingen av slikt gebyr.
- (49) RME kan ilegge overtredelsesgebyr etter reglene i fvl. § 44 til «den som forsettlig eller uaktsomt overtrer eller medvirker til overtredelse av leveringskvalitetsforskriften § 2-5, jf. § 5-2a, jf. energiloven § 10-7 andre ledd.

- (50) Vilkårene for ileggelse av overtredelsesgebyr er for det første at det foreligger klar sannsynlighetsovervekt for at det foreligger overtredelse av en eller flere av bestemmelsene nevnt i leveringskvalitetsforskriften § 5-2a. Bestemmelsen om nettselskapenes saksbehandling ved misnøye med spenningskvaliteten i § 2-5 er inkludert i bestemmelsene nevnt i § 5-2a. For det andre er overtredelsesgebyr betinget av at det foreligger skyld i form av forsettlig eller uaktsom overtredelse, jf. energiloven § 10-7. Om spørsmålene besvares bekreftende, vil nemnda ta stilling til grunnlaget for ileggelse av overtredelsesgebyr for brudd på bestemmelsen, og gebyrets størrelse.

De faktiske forholdene

- (51) Energiklagenemnda bemerker innledningsvis at de faktiske forholdene som danner grunnlaget for vedtaket om overtredelsesgebyr fra 8. desember 2026, er avgjort av RME i vedtak fra 25. juni 2025 i uenighetssak mellom Fagne og Statens vegvesen. Vedtaket lød som følger:

«1. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 tredje ledd ved å ikke sende ei foreløpig vurdering og framdriftsplan innan éin månad i etterkant av kontakten med Statens vegvesen i oktober 2022 og april 2023.

2. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 fjerde ledd ved å ikke utpeike utbetringsansvarleg i etterkant av kontakten med Statens vegvesen i oktober 2022 og april 2023.

3. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 andre ledd ved at målinga av spenningskvaliteten den 10. mai 2024 ikke hadde minimum éi veker varigheit.

4. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 tredje ledd ved å ikke sende ei tilstrekkeleg foreløpig vurdering og framdriftsplan innan éin månad i etterkant av kontakten med Statens vegvesen i mars 2024.

5. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2-5 fjerde ledd ved utpeiking av utbetringsansvarleg i brev av 17. juni 2024.

6. Fagne AS har brote forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 4-2 andre ledd bokstav c ved å ikke informere Statens vegvesen om resultat frå registreringar etter forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet § 2A-2 innan éin månad.»

- (52) Vedtaket om overtredelsesgebyr baserer seg på hendelsesforløpet slik det fremgår av RMEs vedtak fra 25. juni 2025. Vedtaket ble ikke påklaget av Fagne. For å gjennomføre en tilstrekkelig prøving av saksforholdet vil Energiklagenemnda foreta en selvstendig vurdering av sakens faktiske forhold i lys av leveringskvalitetsforskriften § 2-5. Bestemmelsens hadde følgende ordlyd frem til og med 31. desember 2024:

«Henvendelser fra nettkunder om misnøye med spenningskvalitet skal rettes til det nettselskapet kunden er tilknyttet. Åpenbare årsaker til brudd på bestemmelsene i denne forskriften, skal utbedres uten ugrunnet opphold, jf. § 2-1.

Nettselskapet skal ved henvendelser der det ikke er en åpenbar årsak, utføre nødvendige målinger og utredninger. Nettselskapet kan i slike tilfeller kreve at kunden skriftlig beskriver forholdene som har ført til misnøyen. Målinger som utføres, skal som minimum

ha én ukes varighet og skal så langt som mulig reflektere tilsvarende driftsforhold som henvendelsen refererer til.

Nettselskapet skal så snart som mulig og senest innen én måned, oversende nettkunden en foreløpig vurdering og fremdriftsplan.

Nettselskapet skal så snart som mulig og senest innen fire måneder, finne frem til den som er ansvarlig for å iverksette eventuelle tiltak i henhold til § 2-1. Dersom forholdet antas å ha opprinnelse hos en tilknyttet nettkunde, herunder andre nettselskap, skal nettselskapet ta saken skriftlig opp med denne, og informere om utbedringsplikt i henhold til denne forskriften.

Tidsfrister angitt i annet, tredje og fjerde ledd kan fravikes dersom tungtveiende grunner tilsier dette. Nettkunden skal informeres skriftlig med begrunnelse og ny fremdriftsplan med tidsangivelse.

Nettselskapet kan ikke kreve særskilt vederlag for saksbehandling etter første til femte ledd.»

- (53) Bestemmelsen fastsetter saksbehandlingsregler for hvordan nettselskap skal håndtere «henvendelser fra nettkunder om misnøye med spenningskvalitet». Inngangsvilkåret for at bestemmelsen kommer til anvendelse er om nettselskapet mottar en «henvendelse (...) om misnøye med spenningskvalitet». Etter ordlyden oppstilles det ingen formkrav til henvendelsen. Med hensyn til at bestemmelsen gjelder for alle nettkunder, med den variasjonen det innebærer, vil det heller ikke kunne kreves mye før en henvendelse kvalifiserer til å utløse saksbehandlingsreglene. Dette er dessuten en av nettselskapets kjerneoppgaver og det må dermed forventes ekstra oppmerksomhet fra nettselskapets ansatte slik at henvendelser fanges opp, og at det igangsette en prosess i tråd med saksbehandlingsreglene i § 2-5 der det er påkrevd. En slik plikt kunne leses utfra dagjeldende § 2-5 andre ledd andre punktum (nå § 2-5 tredje ledd andre punktum). Denne undersøkelsesplikten understrekes av Energiklagenemnda i sak 2023/0448 avsnitt 64, hvor nemnda uttalte at nettselskapet burde ha avklart det nærmere innholdet i en nettkundes henvendelse dersom det hersket tvil om at spenningskvaliteten ble påklaget.
- (54) Startpunktet for denne saken knytter seg til en telefonsamtale mellom Statens vegvesens entreprenørselskap OneCo og prosjektingeniør i Fagne i oktober 2022 der henvendelsen gjaldt spenningskvaliteten til tunnelbelysningen. Hva som faktisk blir sagt i samtalen lar seg ikke dokumentere, men det er på det rene at Fagne, i etterkant av telefonsamtalen, utfører ytterligere målinger av spenningskvaliteten i oktober 2022. Basert på etterfølgende forhold er det etter nemndas syn klar sannsynlighetsovervekt for at henvendelsen gjelder misnøye med spenningskvalitet. Hvis det oppsto usikkerhet om hva forespørselen egentlig gjaldt er det nettselskapets oppgave å oppklare den eventuelle uklarheten, jf. Energiklagenemndas avgjørelse i sak 2023/0448. Energiklagenemnda avgjorde sistnevnte sak 17. oktober 2023, dvs. etter oppstart av saksforholdet i saken her. Saken fra oktober 2023 gjaldt likevel det samme regelverket og i avgjørelsen gav nemnda uttalelser som presiserte regelens innhold.
- (55) Fagne har fremholdt at vurderingen må hensynta at dette var en del av en tilknytnings- og idriftsettelsesprosess og at oppfølgingen av blinkingen i tunnelen var en naturlig videreføring av denne prosjektoppfølgingen. Nemnda bemerker i den forbindelse at ordlyden i § 2-5 første ledd første punktum understreker at det er nettselskapet som

oppstilles som mottaker av henvendelsen. Det er videre naturlig at slike henvendelser rettes til kontaktpersonen til et prosjekt istedenfor det ordinære kundesenteret eller en spesifikk avdeling.

- (56) Etter nemndas syn var det klart at det ble rettet en henvendelse om misnøye med spenningskvalitet fra OneCo til Fagne i oktober 2022. Dette utløste plikten til å iverksette saksbehandlingsreglene som følger av § 2-5. Det er også på det rene at disse reglene ikke ble fulgt, jf. også RMEs vedtak fra 25. juni 2025. Utgangspunktet for den videre vurderingen er dermed at Fagne med klar sannsynlighetsovervekt har overtrådt leveringskvalitetsforskriften § 2-5.
- (57) I likhet med klager betrakter nemnda saken som et pågående forhold. Det er dermed ikke nødvendig å vurdere om henvendelsen i juni 2023 også oppfylte inngangsvilkåret etter § 2-5. Etter nemndas syn er det likevel klart at Fagne unnlot å reagere på bakgrunn av målingene av spenningskvaliteten slik bestemmelsen i § 2-5 foreskriver. Det førte til at utbedringsansvarlig heller ikke ble utpekt tidsnok i henhold til § 2-5 fjerde ledd.

Vurdering av skyld

- (58) Nemnda har slått fast at de objektive vilkårene for ileggelse av overtredelsesgebyr for brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5 er oppfylt. For at RME skal kunne ilegge overtredelsesgebyr etter leveringskvalitetsforskriften § 5-2a, må også overtredelsen ha vært «forsettlig eller uaktsom».
- (59) Det er etter leveringskvalitetsforskriften § 5-2a bevismessig krav om kvalifisert sannsynlighetsovervekt, jf. Prop. 100 L *Endringer i vannressursloven og energiloven mv.* (administrative reaksjoner og sanksjoner) (2019-2020) s. 30. Videre er utgangspunktet at forvaltningen har tvilsrisikoen i saker om ileggelse av administrative sanksjoner, jf. Prop. 62 L (2015–2016) *Endringer i forvaltningsloven mv. (administrative sanksjoner mv.)* punkt 19.4.
- (60) Nemnda finner det ikke bevist at den eller de som har handlet på vegne av Fagne handlet med vilje eller bevissthet om at disse handlingene mest sannsynlig ville utgjøre brudd på saksbehandlingsreglene ved misnøye med spenningskvaliteten. Nemnda legger derfor ikke til grunn at den eller de som har handlet på vegne av Fagne har opptrådt forsettlig.
- (61) Spørsmålet er om de som har handlet på vegne av Fagne har opptrådt uaktsomt.
- (62) Forvaltningsloven § 46 første ledd lyder:

«Når det er fastsatt i lov at det kan ilegges administrativ sanksjon overfor et foretak, er skyldkravet uaktsomhet med mindre noe annet er bestemt. Med foretak menes selskap, samvirkeforetak, forening eller annen sammenslutning, enkeltpersonforetak, stiftelse, bo eller offentlig virksomhet»
- (63) Før 1. juli 2022 lød første punktum «Når det er fastsatt i lov at det kan ilegges administrativ sanksjon overfor et foretak, kan sanksjon ilegges selv om ingen enkeltperson har utvist skyld.»
- (64) Justis- og beredskapsdepartementet omtaler denne endringen i Prop. 81 L *Endringer i forvaltningsloven (skyldkrav ved administrativ foretakssanksjon og habilitetsreglenes anvendelse for statsråder* (2021-2022) punkt 5.5 s. 29 at

«I mange tilfeller vil det være aktuelt å oppstille et meget strengt krav til aktsomhet. Særlig der det er tale om å sanksjonere brudd på reguleringslovgivning som retter seg mot utøvelsen av næringsvirksomhet, vil aktsomhetsnormen normalt være streng. Foretak som driver økonomisk virksomhet, må forutsettes å sette seg godt inn i den reguleringen som gjelder foretakets virksomhet. Dermed skal det lite til for å konstatere uaktsomhet ved brudd på slik regulering. Dette gjelder særlig der den aktuelle overtredelsen består av en unnlatelse av å følge nærmere bestemte handlingsnormer for utøvelsen av næringsvirksomhet på det aktuelle området. Hvis det er tale om handlingsnormer som det må forventes at foretaket kjenner til, vil en manglende overholdelse av normene i seg selv som utgangspunkt anses som uaktsomt. Ansvar vil med andre ord i praksis ligge tett opp mot det som gjelder etter dagens regler for administrativ foretakssanksjon etter forvaltningsloven § 46.»

- (65) Vurderingen av hvorvidt de som har handlet på vegne av Fagne har opptrådt uaktsomt, foretas med utgangspunkt i kravet til alminnelig aktsomhet. Denne skjønnsmessige helhetsvurderingen tar utgangspunkt i hvordan den eller de som har opptrådt på vegne av Fagne burde handlet, sammenlignet med hvordan de faktisk handlet. Skyldkravet kan oppfylles ved anonyme eller kumulative feil. Det er ikke en forutsetning for illeggelse av overtredelsesgebyr at en enkeltperson har utvist uaktsomhet, men det avgjørende er om virksomheten burde ha klart å unngå overtredelsen.
- (66) Omstendighetene rundt hva som skjedde da rapporten ble oversendt er ikke tilstrekkelig klarlagt, men det er ikke tvilsomt at resultatene viste brudd på forskriftskravene og at det på første side står «failed» med tydelige røde bokstaver. Nemnda finner etter en helhetsvurdering at det er bevist med klar sannsynlighetsovervekt at den som handlet på vegne av Fagne har handlet uaktsomt.
- (67) I likhet med RME mener nemnda at Fagne opptrådte grovt uaktsomt. Da målingen viste at det var overskridelser av forskriftskravet, agerte ikke nettselskapet i henhold til saksbehandlingsreglene. I stedet for at Fagne igangsette prosess for å utbedre feilen ble Statens vegvesen informert om at resultatene ikke viste brudd på forskriftskravene, selv om dette ikke stemte med resultatet fra målingene. Nemnda anser dette som et markert avvik fra forsvarlig handlemåte som er sterk klanderverdig, jf. HR-2012-1016-A. Meddelelse av uriktige opplysninger førte til at utbedringsansvarlig ikke ble utpekt, og prosessen med å utbedre spenningskvaliteten ble dermed ikke igangsatt. Nemnda mener at Fagne handlet grovt uaktsomt.

Ileggelse av overtredelsesgebyr

- (68) Dersom vilkårene for å illegge overtredelsesgebyr er oppfylt har RME mulighet for å gi overtredelsesgebyr, men ikke en plikt, jf. vilkåret «*kan*», jf. § 5-2a. Bestemmelsen gir dermed RME, og Energiklagenemnda, betydelig rom for skjønn ved vurderingen av om det skal illegges overtredelsesgebyr.
- (69) I henhold til fvl. § 46 annet ledd kan følgende momenter tas hensyn til ved avgjørelsen av om et foretak skal illegges administrativ sanksjon og ved individuell utmåling av sanksjonen:
 - «a. sanksjonens preventive virkning
 - b. overtredelsens grovhet, og om noen som handler på vegne av foretaket, har utvist skyld

- c. om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen
 - d. om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser
 - e. om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen
 - f. om det foreligger gjentakelse
 - g. foretakets økonomiske evne
 - h. om andre reaksjoner som følge av lovbruddet blir ilagt foretaket eller noen som har handlet på vegne av det, blant annet om noen enkeltperson blir ilagt administrativ sanksjon eller straff
 - i. om overenskomst med fremmed stat eller internasjonal organisasjon forutsetter bruk av administrativ foretakssanksjon eller foretaksstraff.»
- (70) Opplistingen i fvl. § 46 annet ledd er ikke uttømmende. Det uttales i Prop. 62 L (2015-2016) at «vektleggingen av momentene vil variere etter hvor alvorlig overtredelsen er og hvor inngripende sanksjon det er tale om å ilegge».
- (71) I vedtaket hensyntar RME de sentrale punktene i fvl. § 46 og nemnda slutter seg til RMEs vurderinger. Saksbehandlingsreglene i leveringskvalitetsforskriften er til for å tydeliggjøre nettselskapets ansvar samt å fremtvinge hurtig agering dersom kunder henvender seg til nettselskapet. Dette er en av nettselskapets sentrale funksjoner og oppgaver. Selv om konteksten for henvendelsen legges til grunn er det likevel klart at Fagne ikke hadde etablert tilstrekkelige rutiner som gjorde at henvendelser om misnøye om leveringskvalitet ble fanget opp. Dette kunne ha forebygget at saksbehandlingsreglene i § 2-5 ikke ble fulgt. Det er samtidig på det rene at feil og uriktig informasjon ble gitt til Statens vegvesen. Hvordan det kunne skje, og hvorfor det skjedde, har ikke kommet tydelig frem for nemnda, men det er uansett nettselskapets oppgave å sørge for at slike situasjoner ikke oppstår. Fagnes manglende etterlevelse av regelverket førte til at det tok lang tid før feilen ble utbedret, i tillegg så Statens vegvesen seg nødt til å engasjere eksterne konsulenter for å avdekke feilen. Etter nemndas syn er overtredelsesgebyr en adekvat reaksjon på Fagnes overtredelse av leveringskvalitetsforskriften § 2-5.

Usaklig forskjellsbehandling

- (72) Fagne har fremholdt at RME bryter med en langvarig og entydig praksis ved brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5 og mener at vedtaket er ugyldig ettersom vedtaket ikke er forankret i saklige forskjeller eller i en forutberegnelig og konsistent praksisendring.
- (73) Det grunnleggende likebehandlingsprinsippet kommer til uttrykk i myndighetsmisbrukslæren gjennom et forbud mot usaklig forskjellsbehandling. Forbudet innebærer at forvaltningsorganet må kunne påvise en saklig grunn hvis likeartede tilfeller behandles ulikt, jf. Prop. 79 L (2024-2025) punkt 13.2.1.5 s. 197. Forbudet mot usaklig forskjellsbehandling innebærer at like tilfeller ikke kan behandles annerledes enn en entydig praksis fra forvaltningen uten at dette har en saklig grunn, jf. HR-2011-205-A (66).

- (74) Selv om det ikke tidligere er ilagt sanksjoner for brudd på § 2-5 innebærer ikke det at illeggelsen i dette tilfellet utgjør usaklig forskjellsbehandling. Denne saken skiller seg etter nemndas syn fra tidligere saker. Dette gjelder både grovheten i overtredelsen og hendelsesforløpet for øvrig. RME er gitt myndighet til å ilagge overtredelsesgebyr ved brudd på regelverket de er satt til å føre tilsyn med. RME fremhever at de ikke tidligere har behandlet en sak der bruddet er vurdert som like alvorlig som i den foreliggende. Saksbehandlingen av henvendelsen var jevnt over ikke-tilfredsstillende. Fagne unnlot blant annet å utpeke utbedringsansvarlig etter henvendelsene i 2022 og 2023. Statens vegvesen måtte på eget initiativ utføre målinger ved hjelp av et konsulentfirma, som påviste brudd på leveringskvalitetsforskriften til tross for at Fagne allerede hadde et måleresultat som viste det samme. At Fagne oppga at måleverdiene ikke viste feil, selv om det ikke stemte, er også et kvalifisert brudd på en av nettselskapets kjerneoppgaver. Dette utgjør i seg selv et saklig moment i vurderingen av om det skal ilagges sanksjoner overfor nettselskapet. Nemnda kan ikke se at RMEs vedtak innebærer at like tilfeller er behandlet ulikt.

Utmåling

- (75) Energiklagenemnda skal nå vurdere overtredelsesgebyrets størrelse og ta stilling til klagers subsidiære anførsel om at overtredelsesgebyret må reduseres.
- (76) Nemnda bemerker at Energidepartementet ikke har fastsatt en øvre ramme for størrelsen på overtredelsesgebyr etter leveringskvalitetsforskriften i henhold til fvl. § 44 andre ledd første punktum. Klager mener at den manglende fastsettelsen av øvre ramme må hensyntas ved utmåling av overtredelsesgebyr ved første gangs sanksjonering av brudd på leveringskvalitetsforskriften § 2-5.
- (77) Nemnda viser til at Barne- og familiedepartementet i 2022 ba Lovavdelingen om en tolkningsuttalelse av de rettslige konsekvensene av at det ikke var fastsatt en øvre ramme for overtredelsesgebyr i eller i medhold av markedsføringsloven. I JDLOV-2022-6086 uttalte Lovavdelingen avslutningsvis at:
- «Vi legger til at hensynet til forutberegnelighet i det konkrete tilfellet er tilstrekkelig ivaretatt gjennom den selvstendige hjemmelen for overtredelsesgebyr i markedsføringsloven § 42 og praksis fra Forbrukertilsynet og Markedsrådet knyttet til utmåling av gebyrene.»
- (78) Det er lite ved denne saken som tilsier at en fastsatt øvre grense ville gitt Fagne en form for forutberegnelighet som ville ha påvirket handlingsmønsteret på et område som inngår i nettselskapets kjerneaktivitet og i dette tilfellet i tillegg er knyttet til sikkerheten i en veitunnel. Overtredelsesgebyr skal utmåles etter en konkret vurdering i det enkelte tilfellet. Forvaltningsloven § 46 oppstiller flere hensyn som kan inntas i vurderingen av overtredelsesgebyrs størrelse. Etter nemndas syn er dermed hensynet til rettsikkerhet tilstrekkelig ivaretatt såfremt det vises en viss varsomhet knyttet til utmåling av høye gebyrer for alvorlige overtredelser av regelverket RME fører tilsyn med.
- (79) Overtredelsesgebyret på kroner 2 500 000 som Fagne er ilagt befinner seg uansett et godt stykke under sjiktet som støter opp mot en eventuell øvre ramme. Til sammenligning avgjorde Energiklagenemnda for eksempel nylig sak 2025/1705 hvor Yara ble ilagt overtredelsesgebyr på kroner 6 millioner for brudd på NEM-forskriften, jf. Energiklagenemndas avgjørelse 28. april 2026 nr. 2025/1705. Tidligere er Tibber ilagt

overtredelsesgebyr på kroner 8 millioner av RME, jf. RMEs vedtak fra 2. februar 2024 nr. 202219867-21. Spørsmålet om manglende øvre ramme for overtredelsesgebyr kommer derfor ikke på spissen i denne saken. Nemnda vil likevel for ordens skyld gjengi Lovavdelingens avsluttende kommentar i tolkningsuttalelsen fra 2022: «Vi understreker samtidig at Barne- og familiedepartementet, i tråd med forpliktelsen som følger av forvaltningsloven § 44 annet ledd, så snart som mulig bør fastsette øvre rammer for utmålingen av overtredelsesgebyr etter markedsføringsloven.». Nemnda kan ikke se at denne plikten er mindre presserende for Energidepartementet i 2026.

- (80) Når det gjelder den konkrete utmålingen har RME hensyntatt de relevante punktene som følger av fvl. § 46 og nemnda kan i utgangspunktet slutte seg til denne vurderingen. Det er særlig vist til at overtredelsen er grovt uaktsom og at saksbehandlingen har vært mangelfull og direkte misvisende overfor Statens vegvesen. Forholdet er også knyttet til sikkerheten i en veitunnel. Både individualpreventive og allmennpreventive hensyn tilsier at det reageres mot en slik overtredelse. Selv om et oppdatert regelverk ble innført fra 1. januar 2025 er det nødvendig for RME å reagere sterkt overfor kvalifiserte regelverksbrudd som inntraff før de nye reglene trådte i kraft. Selskapets størrelse som et av Norges ti største og den økonomiske kapasiteten Fagne besitter, er også et viktig moment som tilsier at gebyret ikke må utmåles for lavt.
- (81) Klager har fremholdt at RME ikke har tatt sakens spesielle omstendigheter i betraktning når det kommer til størrelsen på gebyret. Det er særlig at kommunikasjonen inngikk i en spesiell tilknytnings- og prosjektkontekst som gjør at det må vises forståelse for at saksforholdet oppsto. Etter nemndas vurdering kan ikke dette momentet tillegges særlig vekt ved utmålingsvurderingen. Slike situasjoner vil regelmessig oppstå og kan forebygges ved hjelp av etablerte saksbehandlingsrutiner i tråd med leveringskvalitetsforskriften § 2-5.
- (82) Energiklagenemnda finner etter dette ikke grunnlag for å redusere det ilagte gebyret.

7 Vedtak

- (83) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**
2. **Reguleringsmyndigheten for energis vedtak 8. desember 2025 nr. 202416963-26 om overtredelsesgebyr på kroner 2 500 000 til Fagne AS stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 18. august 2026

Per Conradi Andersen

Nemndsleder

Edna Grepperud

Nemndsmedlem

Helle Grønli

Nemndsmedlem

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur